

2. Габрин К.Э. Основы имитационного моделирования в экономике и управлении [Текст] / К.Э. Габрин, Е.А. Козлова. - Челябинск: Из-дво ЮУрГУ 2011. - 108 с.

3. Кузнецов Ю.А. Применение пакетов имитационного моделирования для анализа математических моделей экономических систем [Текст] / Ю.А. Кузнецов, В.И. Перова. - Н. Новгород: ННГУ 2007. - 99 с.

4. Ильин А.А. Имитационное моделирование экономических процессов [Текст] / А.А. Ильин. - Тула, 2007.- 121 с.

5. Киселева М.В. Имитационное моделирование систем в среде AnyLogic [Текст] / М.В. Киселева. - Екатеринбург: УГТУ-УПИ, 2012. - 88 с.

УДК 519.866:380.341(494)

Зелінська Ю.С., Ушкаленко І.М.

Вінницький національний аграрний університет

МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

НА ПРИКЛАДІ ШВЕЙЦАРІЇ

Zelinska Y., Ushkalenko I.

**MODEL ECONOMY OF DEVELOPMENT UKRAINE ON EXAMPLE BY
SWITZERLAND**

Однією зі складових успіху країн, які створили значний економічний потенціал і забезпечили для свого населення гідне життя, є обрання ними ефективної національної моделі економічного розвитку. Отже, для економіки України актуальним є вивчення досвіду країн-лідерів, щоб із урахуванням історичних, соціально-економічних і національних особливостей нашої країни запровадити доцільну модель економічного розвитку.

Будь-яка цивілізована країна прагне втілити у життя таку економічну модель розвитку, яка б забезпечувала зростання загальної дохідності та багатства нації. Окреслена мета в Україні не тільки не втілюється, а й не докладається зусиль для створення відповідних умов для її реалізації. Натомість у країні стає більш жорсткою система державного регулювання, посилюється податковий та інфляційний тиск, не формується сприятливе середовище для внутрішнього і зовнішнього інвестування, не стимулюється розвиток малого та середнього бізнесу, що на тлі перманентної кризової ситуації на глобальних ринках розхитує стабільність національної економіки.

Відсутність в Україні ефективної економічної моделі, яка була б орієнтована на розвиток середнього класу, а не олігархічних груп, призводить до накопичення проблем та кризових явищ в усіх економічних і соціальних сферах та галузях господарства. З огляду на це постає нагальна потреба у трансформації економічної моделі країни, переорієнтації її із симбіотичної

структури державно-монополістичного капіталізму з елементами державного соціалізму, що ствердилася в Україні, на народний капіталізм, що дозволяє максимально задіяти потенціал усієї нації, надати економіці динамічного, конкурентоспроможного характеру розвитку. Найкращим прикладом формування економічної моделі для нашої країни може слугувати швейцарська економіка, що розвивається за моделлю народного капіталізму [1].

Моделі економічного розвитку можна згрупувати за такою класифікацією: 1) ринкова економіка з її модифікаціями та історичними формами; 2) змішана економіка; 3) постіндустріальне суспільство; 4) модель національної економіки; 5) капіталістична економіка; 6) народна економіка.

Модель народного капіталізму виникла у 40-х рр. ХХ ст. і набула значного поширення у наступному десятилітті. Її засновниками були американські економісти М. Надлер і А. Берлі. До головних ознак народного капіталізму його теоретики відносили розподіл власності через розміщення акцій серед широких мас населення, підвищення ролі менеджерів в управлінні підприємствами та послаблення диференціації доходів різних груп населення [2].

Україна як європейська держава повинна брати за зразок ту модель, що ефективно впроваджується саме в європейських країнах. Серед таких країн насамперед виділяються Швейцарія, Нідерланди, Австрія, Скандинавські країни, що мають конкурентоспроможні й ефективні економіки, в основу яких покладено саме модель народного капіталізму з тією чи іншою модифікацією з огляду на національні особливості.

У 2016 році швейцарський банк «Creduit Suisse» провів дослідження добробуту мешканців країн Європи. На основі порівняння статків пересічного дорослого громадянина та на базі реальних доходів населення фінустанова склала рейтинг найбагатших та найбідніших країн Європейського континенту. Так, найбагатшою країною Європи є Швейцарія, там середній статок дорослого населення склав 576 тисяч доларів. За нею йдуть Ісландія, Норвегія, Велика Британія, Швеція та Люксембург – ці країни показали результат вище 300 тисяч доларів на громадянина.

Україна натомість посіла перше місце у списку найбідніших країн з добробутом пересічного дорослого у 1437 доларів. Другу сходинку «антирейтингу» посіла Білорусь з 1551 доларами, третю - Молдова з 3104 доларами. За даними Світового банку, Україна за рівнем ВВП на душу населення посідає 118 місце. І це при тому, що гірше за нас живуть ті країни, де ведуться активні бойові дії та країни Африки [4].

Швейцарія – один з провідних фінансових центрів Європи. Адже близько третини всіх світових приватних капіталів, які знаходяться поза межами країн, проходять через швейцарські банки. За міжнародною класифікацією республіка

належить до фінансових центрів, які мають досконалу систему регулювання та контролю фінансового ринку. В управлінні швейцарських банків знаходиться третина всіх світових активів (гроші та цінні папери – близько 4 трлн доларів США). Крім того, тут розміщені штаб-квартири більшості провідних енергетичних та інвестиційних компаній, щорічно укладається понад 70% всіх контрактів в енергетичній галузі. До Берна прислухаються в таких міжнародних банківських установах, як Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку [3].

Отже, на основі швейцарської економіки, можна зробити кілька висновків та запропонувати покласти цей досвід у програму активізації економічного і соціального розвитку нашої держави. По-перше, малі та середні підприємства є основою успішної економіки. Спрощення і більша прозорість умов ведення бізнесу - запорука інвестиційної привабливості та становлення в країні стабільного середнього класу. По-друге, навіть не маючи достатніх ресурсів, але спираючись на людський капітал, можна відшукати свою ринкову нішу і виробляти високотехнічні товари та послуги. По-третє, і це те, що може зробити кожен, змін на краще годі чекати, без зміни нашого ставлення до свого життя і обов'язків. Досвід Швейцарії вчить нас тому, що не треба боятися професійно-технічної освіти, адже саме подібні навички можуть уберегти від безробіття, особливо під час кризи. У свою чергу, побудова відносин між працівниками і роботодавцями, сумлінне ставлення до своїх професійних обов'язків і особистий фінансовий менеджмент є неодмінними складовими економічної стабільності як суспільства в цілому, так і кожного окремо.

Література:

1. Соскін О. Визначення національної економічної моделі України: порівняльний аналіз можливих альтернатив. [Електронний ресурс] / О. Соскін // Режим доступу :<http://kibit.com.ua/ru/scientific-centre/articles/?view=301>.

2. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження. [Текст] / С. В. Мочерний. // – Львів : Світ, 2010. – 416 с.

3. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. [Текст] / В. В. Безуглий // К.: Академія, 2009. – 704 с.

4. Mariotti S. Switzerland: Business Indicators Summary and how did the swiss economy become one of the strongest in the world. [Електронний ресурс] / Mariotti S. – Financial Standards Foundation. – Режим доступу: <http://www.estandardsforum.org/switzerland/business-indicators>.

5. Соскін О. І. Необхідність зміни економічної моделі для конкурентспроможного розвитку України [Текст] / О. І. Соскін // Економіка ринкових відносин. – 2010. – № 5–6. – С. 137–147.